

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 11 червня 2015 року № 24 (603)

ВИЇЖДЖАЄМО НА ФРОНТ

9.06.2015. 01.30. **«Форму акуратненько розкладено по розмірах і зросту. Упаковано. Завантажено в бус. Це все Вадим Литвиненко і Дмитро Баданес. Ящики з ліками для Щастинської лікарні від франківців. І навіть червону рибу поласувати хлопцям від "Якіторії" веземо. Не говорячи вже про креативно-космічні тюбики із салом і шоколадом і борщів, супів, кулішів від "Нагодуй бійця" і "Обід для переможця". Одне слово, поїхали ми... А вам усім – надобраніч, солодких переможних снів...» – написала у фейсбуці Ольга Різниченко, вирушаючи разом із друзями-волонтерами туди, де їх дуже чекають. І бережуть світлі спогади про їхні візити. В тому числі, й зафіксовані фотоапаратом.**

«Ще одне фото з вашого травневого візиту на базу «Азова». Дуже, дуже дякуємо за підтримку…», – із таким написом надіслав світлину волонтерам боєць «Азова».

Повертайтесь живими, наші найдорожчі!

(Чит. стор. 2)

ПАРТІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА СИЛА

Перша політична партія в Україні виросла із знаменитої когорти борців-дисидентів, що входили в часи тоталітарного лихоліття до Української Гельсінської Спілки. Саме видні діячі УГС, такі, як Левко Лук'яненко, брати Михайло та Богдан Горині, Олесь Шевченко та інші стояли біля витоків новоствореної 29 квітня 1990 року партії, що прибрала собі назву УРП – Українська республіканська партія. Під час тогочасних мажоритарних виборів ще до Верховної Ради УРСР новостворена сила отримала аж 12 депутатських мандатів та ввійшла в блок до Народної Ради, яка й спонукала прокомуністичну більшість проголосити Незалежність України після провалу ГКЧП в серпні 1991 року, виконавши таким чином свою історичну місію.

Після ряду інспірованих спецслужбами розколів УРП возз'єдналася в 2012 році з антикучмівською партією Анатолія Матвієнка УНП «Собор» та отримала назву УРП «Собор». Під цією назвою ввійшла в блок політичних сил «Батьківщина» та мала своє депутатське представництво із 5 осіб. Після Помаранчевої революції та розбіжностей між її лідерами УРП «Собор» в черговий раз розкололась: частина партійців пішла в блок «Наша Україна» до Віктора Ющенка, а частина залишилась з «Батьківщиною» Юлії Тимошенко, отримавши сукупно 12 депутатських місць, таким чином досягнувши сумарно політичного успіху, який УРП мала на початку своєї діяльності… Окрім того, ще частина молодих політиків з середовища колишнього УРП «Собор» створила в серпні 2006 року нову політичну силу під назвою «Українська партія», що продовжує й нині брати активну участь у політичних подіях, які відбуваються в нашій країні, зокрема, у Революції Гідності та в триваючій нині Вітчизняній війні України проти Росії та її найманців…

На відзначення 25-річчя першої політичної сили в Будинку вчителя зібралися ветерани-активісти УРП, УРП «Собор», УП «Собор» (нині Республіканська Платформа, очолювана Остапом Смуком), новоствореної УРП, очолюваної Сергієм Джерджем, та Української партії, очолюваної Олегом Олійником. У виступах прозвучали й гордість за історичні заслуги урпістів, багато з яких вже відійшли у засвіти, перед Українською державою та ностальгія за славним минулим першої політичної сили в Українській державі. З привітаннями й найщирішими побажаннями в боротьбі з одвічним антиукраїнським ворогом – московським імперіалізмом до присутніх звернулися гості зібрання, зокрема, один з засновників УРП - радянський дисидент Олесь Шевченко, Голова КУНу Степан Брацюнь, Голова нової УРП Сергій Джердж, колишній голова УП «Собор» Павло Жебрівський, народний депутат попередніх скликань Тарас Стецьків та інші достойники…

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ЗВЕРНЕННЯ

«Нація і держава» – про адмінреформу

У вирішальний для України час національно-патріотичні сили Тернопільщини продовжують об'єднувати зусилля задля добробуту Нації і Держави.

Нагадаємо, що 23 травня 2015 року в Тернополі відбулась міжпартійна нарада, на якій, за участі Голови Тернопільської ОО Конгресу Українських Націоналістів Володимира Ткача, було створено Раду національно-патріотичних сил Тернопільщини «Нація і держава».

3 червня 2015 року організація ухвалила Звернення до українського народу, Президента України, Верховної Ради України та Тернопільської обласної ради і ОДА стосовно проведення адміністративно-територіальних реформ. У Зверненні наголошується на недосконалості Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та висувається ряд вимог до Уряду та Верховної Ради України стосовно внесення змін до цього Закону із врахуванням необхідності перегляду графіку проведення даної реформи. Також від Уряду України та Верховної Ради України вимагається переглянути методику проведення реформи та «Змінити формально-адміністративний вектор на широкий діалог в суспільстві в плані напрацювання методичних підходів, які будуть враховувати не лише арифметичну складову, але візьмуть до уваги історичні, етнічні, географічні та культурні традиції краю»

Від Тернопільської ОО КУНу звернення підписав Володимир Ткач, від крайових організацій: НРУ – Анатолій Вихрущ, Політичної партії «Громадянська позиція» – Петро Ландяк, від УРП – Тарас Вашків, УНА-УНСО – Юрій Симчишин.

Прес-служба КУН

КОНФЕРЕНЦІЯ-ПРАКТИКУМ

ДЛЯ СОЦІАЛЬНО АКТИВНИХ ЛЮДЕЙ

4–5 червня була у Києві на конференції-практикумі для соціально активних людей «Війна і мир: народження нових цінностей». Зібрались волонтери, представники благодійних фондів та організацій, соціально вмотивованого, відповідального бізнесу. Говорили про ціннісні аспекти викликів, пов'язаних із війною на Донбасі, і міркували про те, як перевести відповіді на ці виклики у поле законодавчих та урядових рішень. Діти-сироти, переселенці-біженці, сім'ї загиблих бійців, інваліди внаслідок поранень, – їм потрібна духовна, психологічна, матеріальна допомога, адаптація і самореалізація в нових умовах. Волонтери і благодійники, якою б активною і системною не була їхня доброчинна діяльність, також не вічні у ресурсах і потенціалі. Усі визнали, що найгостріше зі всіх, пов'язаних із допомогою військовим, біженцям і переселенцям, стоїть проблема впливу на владні інституції. Причина в тому, що активний громадський сектор у країні перебуває у сфері інновацій і креативу, а інститути держави ніяк не вивільняться з-під радянських і пострадянських завалів. Лунали пропозиції, щоби до моменту загального просвітлення державної системи знаходити в ній окремих світлих чиновників, відкритих до просування через них на законодавчий і виконавчий рівень важливих для бійців та жителів Донбасу рішень. Із відкритими до співпраці з громадським сектором чиновниками варто комунікувати із залученням експертних, аналітичних груп. Інша ще була думка, що й креативний і системний менеджер ризикує піти на дно зігнилої системи, якщо прийде у владу сам – треба в управлінський апарат йти командами. Одне слово, зійшлися на тому, що волонтери і благодійники не мають собою підміняти державу, натомість напрацьовані в командному дусі моделі прагнути гуртовими зусиллями інтегрувати в державний апарат.

Ольга РІЗНИЧЕНКО

P.S. Треба враховувати, що ми останні триста років намагались в національно-релігійному, особистісному, родинному, гуртовому ціннісному колі врятуватися від нав'язаної нам силоміць імперії. І сьогодні ми, вільні від державного патерналізму українці, маємо реалізувати таку близьку нам ментально українську модель держави, в якій людина почуває себе максимально вільною від неї.

Модератором практикуму був відомий в Україні розробник соціальних стратегій Руслан Бахтєв. Вдячна за запрошення на участь благодійному фонду «Можемо разом».

Дорогі читачі! Триває передплата на газету «Нація і держава» на 2015 рік.
Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2015 рік.
Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць – 9 грн. 46 коп.,
на 3 місяці – 28 грн 38 коп., на 6 місяців – 56 грн 76 коп.
Передплатіть газету для себе, своїх рідних та друзів, зробіть внесок у розвиток української патріотичної преси.

НА ЧАТАХ

ЗВЕРНЕННЯ

до Голови Конституційного Суду України Бауліна Ю. В.

Шановний Юрію Васильовичу!

Звернутися до Вас нас спонукає відсутність належної реакції Конституційного Суду України (далі – КСУ) на конституційне подання 57 народних депутатів України щодо неконституційності Закону України «Про засади державної мовної політики» від 03.07.2012 р. № 5029-VI (далі – конституційне подання 57 народних депутатів України).

Інформація, яка була викладена на офіційному сайті КСУ, свідчить про таке:

1. Конституційне подання 57 народних депутатів України було зареєстроване у Секретаріаті КСУ 10.07.2014 р.

2. 08.10.2014 р. Друга колегія КСУ одноголосно ухвалила рішення про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 57 народних депутатів України і скерувала Голові КСУ матеріали, необхідні для внесення справи на розгляд пленарного засідання КСУ.

3. 22.10.2014 р. КСУ ухвалив рішення провести розгляд справи на пленарних засіданнях у формі усних слухань за участю представників суб'єкта конституційного подання, Верховної Ради України та Президента України.

4. 15.05.2015 р. на сайті КСУ з'явилася інформація щодо обговорення питання про форму розгляду справи на засідання КСУ 19.05.2015 р., хоча це питання було належним чином вирішено ще у жовтні 2014 р.

5. 19.05.2015 р. ця інформація зникає зі сайту, і засідання не відбувається.

6. На сайті КСУ досі відсутня інформація про початок розгляду справи за поданням 57 народних депутатів України по суті.

Відповідно до ст. 57 Закону України «Про Конституційний Суд України» строк провадження у справах за конституційним поданням не повинен перевищувати трьох місяців з дня прийняття процесуальної ухвали про відкриття конституційного провадження у справі. Отже, провадження у справі за конституційним поданням 57 народних депутатів України мало б завершитися ще 08.01.2015 р.

Згідно з п. 7 §6 «Регламенту Конституційного Суду України» саме Голова КСУ визначає порядок денний пленарного засідання КСУ, який затверджується на засіданні.

Відомо, що впродовж тривалого часу КСУ не є перевантаженим, оскільки нині у його провадженні перебуває лише 21 справа.

У зв'язку з викладеним нас цікавить, на якій підставі і з яких причин Ви як Голова КСУ зволікаєте з початком розгляду справи по суті, тим самим кричуще порушуючи визначені законом строки провадження у справі.

Ми рішуче вимагаємо від Вас, пане Голово, припинити порушення Закону України «Про Конституційний Суд України» та «Регламенту Конституційного Суду України» і невідкладно включити питання про розгляд справи за конституційним поданням 57 народних депутатів України до порядку денного найближчого пленарного засідання КСУ та призначити день розгляду справи по суті.

Звернення підписали понад 25 громадських організацій, серед яких – Координаційна рада з питань захисту української мови при Київській МО товариства «Меморіал» ім. В. Стуса – Тарас Марусик, Мистецьке об'єднання «Остання барикада» – Олесь Доній, Всеукраїнський комітет захисту української мови – Іван Лозовий, Київська МО товариства «Меморіал» ім. В.Стуса – Роман Круцик, Всеукраїнське товариство «Просвіта» – Павло Мовчан, Міжнародне громадське об'єднання «Волинське братство» – Данило Курдельчук, Просвітницький Центр національного відродження ім. Є. Чикаленка – Юрій Гнаткевич і інші.

ОСОБЛИВА ДУМКА

ЦІННОСТІ У ВИХОВАННІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Еродій: «А я розмірковую не про багате, а про спасительне виховання... Вдячність – ось вам початок і кінець мого природження. ...самодостатня вдячність перевищує небо і землю».
(Г.Сковорода. «Вдячний Еродій»)

Вдячність сьогодні – цінність, якою скріплюється світ миру в країні і оборони цього миру на Сході. Символом вдячності є дитячі малюнки, листи, що ми, волонтери, передаємо на фронт. Спасительне ж виховання у наш час полягає у доброму спілкуванні, коло якого невпинно розширюється.

1. Вдячна дитяча творчість для зони АТО.

Зона АТО сьогодні – це велика художня галерея дитячого малюнка, в якій головний меседж – вдячність воїнам, які ціною власного життя захищають їх, дім, родини від агресії. Для воїнів дитячі малюнки – це обереги, які вони беруть у бій. І ними прикрашені стіни землянок, окопів, казарм, шпиталів, блокпостів. Вдячні малюнки – на місцях дислокації різних підрозділів. У тому числі, тих, котрі в Революцію гідності стояли проти Майдану, а сьогодні поряд із вчорашніми майданівцями боронять країну від окупації.

Діти своєю вдячністю захисникам потужно зміцнюють їхнє мотиваційне поле, силу духа і почуття справедливості в серцях наших бійців. І для дітей їхня творчість, а ще коли є зворотній зв'язок, формує особистості в ціннісному й естетичному вимірах одночасно.

2. «Спасительне виховання» зусиллями Церкви, школи, культурно-освітніх установ (на власному прикладі).

І в недільній школі у Свято-Дмитрівській церкві УАПЦ, де я титарем, і в експозиціях Харківського літмузею, де працюю від початку його існування, діти прагнуть активної участі, дії у взаєминах із бійцями. Не тільки малюють, плетуть фенічки, дівчата старших класів взимку ще й шкарпетки, рукавички в'яжуть. Не кажучи вже про маскувальні сітки… Харківські школи, що з нами співпрацюють, за кошти від зібраної макулатури передають цілі буси продуктів і побутових речей на фронт.

Щоби трохи краще зрозуміти специфіку волонтерської групи «Доброчинець» Харківського Крайового Православного братства апостола Андрія Первозванного, зазначу, що перші поїздки до бійців ми здійснили в березні минулого року на кордон з Росією. До нашої, тепер рідної, 92-ї бригади. Вони стояли в лісі майже усі – в дірявих тренувальних штанах і перестукувалися закріпленими на деревах консервними банками. А зараз вже артилеристи цієї бригади ставлять нам завдання – допомогти реалізувати «закриту систему зв'язку». Це вже інший від берців і форми рівень потреб. І як цьому не радіти?! Але починалось усе з того, що ми приїхали до них з книгами, літературно-музичною програмою і слайд-лекцією про Шевченка. І робили це у лісі на полянці під танковий супровід з іншого боку кордону. Минулої неділі бійці 92-ї, серед яких був і екс-міністр молоді та спорту Булатов, отримали в нашій церкві після Служби Божої благословення перед відправкою на фронт, до бібліотеки бригади передали їм чергову партію книг і потім вже від літмузейної експозиції «Мандрівка за щастям» за творами Сковороди бійці просто не хотіли йти. Цьому свідками були французькі журналісти, студенти Сорбонни, і вони були в повному захопленні від спілкування з нашими хлопцями, які, до речі, розмовляли із ними англійською.

З тої ж 92-ї ми привезли минулого року перші снаряди «Градів», «Мух», мінометів, навіть ракет системи «Буран», випущені по наших позиціях, і зробили із цими й іншими зібраними у Щасті, Пісках, інших гарячих точках артефактами, а також книгами світової класики про Першу, Другу Світові війни й історіями нинішньої війни виставку «Будемо жити». В рамках цієї виставки під час «Ночі в музеях» провели інтерактивну програму «Інформаційні війни», на яку було в буквальному сенсі паломництво. І зараз до 22 червня готуємо літературно-мистецький марафон «Чуєш, мій друже» із залученням молодих поетів і музикантів зі всієї України. Марафон триватиме до 4-ї ранку – початку Другої Світової. На нічній ватрі у музейному садку будемо вчити із відвідувачами пісні УПА. І потім вирушаємо на фронт колоною. На нас уже чекають зі своїми замовленнями і добровольчі батальйони, і ЗСУ, і підрозділи МВС. Ми всі, до речі, майданівці – від першого до останнього дня і українські націоналісти – за світоглядом, з початку війни допомагаємо всім, незалежно від того, хто був по який бік барикад. З «Ягуаром», до речі, що звільнив Харківську облдержадміністрацію, протягом тижня встановлювали контакт, носили їм їсти, теплі речі і зрештою почули від них: «Та хіба б ми проти вас стояли на Майдані, коли б знали, що ви такі класні?» Згодом забирали з фронту їхніх 200-х.

Це один з наших пріоритетів – не тільки матеріальна допомога, але й живе спілкування. І не тільки з бійцями, а і з мешканцями звільнених територій, на другій лінії фронту, зокрема. Одна з поїздок була з братами Капрановими. Вони майстерно володіють аудиторією і доброзичливо, весело перетягують на наш бік, у тому числі, і людей проросійських стереотипів.

Чесно кажучи, проїжджаючи всю лінію фронту, попри смертельну втому, ще не встигаєш вийти з авта, а вже думаєш, як скоріше б повернутися…

І я усвідомлюю чому. Бо там, в АТО, як і на Майдані – атмосфера справжнього життя, а не симулякрів, життя за духовними цінностями, а не за ціновими змаганнями. В одному окопі, і це не вигадка, людина з двома «одсидками» прикриває собою людину з трьома освітами. Бо не важливо, який в тебе статус, важлива ціннісна система координат. Тому я особисто довго перебувати у мирній реальності не можу. Волію під кулями бачити справжніх чоловіків, ніж у миру – їхню подобу.

«…світ же – це море потопельників, країна, бита моровим повітрям, огорожа лютих левів, острог полонених, торжисько блудників, солодколюбна вудка, піч, що розпалює хіть, бенкет біснуватих, хор і хоровод п'яно здурілих, які не протверезжуються, доки не виснажаться; коротко сказавши, сліпці, що за сліпими йдуть. Щасливий чоловік, що не йде на його дорогу. …Сину мій! Гей, учися самої вдячності.» (Г.Сковорода. «Вдячний Еродій»)

Ольга РІЗНИЧЕНКО,
волонтер, член Головного Проводу КУНу,
м.Харків

КОНКУРС

МОЛОДІ ДОСЛІДНИКИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

28 травня було проведено ІІ етап Конкурсу студентських наукових робіт з історії України, організованого Київською міською організацією Товариства «Меморіал» імені Василя Стуса.

В ІІ етапі Конкурсу взяли участь студенти Львівського національного університету ім. І. Франка, Донецького національного університету, Запорізького національного університету, Національного університету «Острозька Академія» та Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

У вітальному слові доктор історичних наук, професор Іван Патриляк відзначив необхідність проведення таких конкурсів для заохочення і підтримки молодих істориків в Україні, а також побажав плідної роботи і продуктивної дискусії.

Роботи конкурсантів мали різнопланову тематику, що відповідала вимогам: від феномену повстанської культури та діяльності ОУН на Дніпропетровщині до повсякденного життя жінок науковців у 1920–1930-ті рр. Переможцем конкурсу стала Аліна Коваль, студентка Київського національного університету ім. Тараса Шевченка («Особливості функціонування націоналістичного підпілля на Дніпропетровщині 1941–1943 рр.»), друге місце зайняв студент Національного університету «Острозька академія» Андрій Сухих («Боротьба партизанського з'єднання ім.М.Хрущова проти ВО УПА «Заграва» 1943–1944 рр.»), ІІІ місце – Володимир Шевченко, студент Київського національного університету ім. Тараса Шевченка («Агентурна мережа Всеукраїнського центрального повстанського комітету (1921 р.)»). Всі дев'ять учасників (крім названих, Дарія Винницька, Людмила Данилюк, Юлія Іорданова, Дмитро Костюк, Ярослав Переходько, Олександр Понипаляк) були відзначені грамотами, а переможці отримали грошові премії.

Почесний голова КМО «Меморіал» Роман Круцик наголосив на актуальності тематики робіт, які будуть опубліковані.

На завершення Голова КМО «Меморіал» Іван Okоєв подякував усім конкурсантам за участь в конкурсі і побажав нових здобутків молодим історикам.

(Чит. стор. 7.)

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Парфенюк Василь	(067) 294-85-84
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

 МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

ДУХ ПАТРІОТИЗМУ НЕ ЗГАСНЕ

Богдан БОРОВИЧ, голова ВБ ОУН-УПА, голова Івано-Франківської ОО КУН

«Після любові до Бога й родини повинна бути любов до свого українського народу і Батьківщини».
(митр. Андрей Шептицький – Найбільша заповідь, 1901)

Квітень 1941 року. Великий Збір ОУН постановив відзначити 23 травня як Свято Героїв. Цю дату провід ОУН пов'язав з днем загибелі полковника Євгена Коновальця – засновника ОУН, командира найбоєздатнішої частини Армії УНР – Січових Стрільців, учасника визвольних змагань за волю України в часи проголошення ЗУНРу і УНР, якого підступно вбив агент НКВС Судоплатов, підклавши йому бомбу в Роттердамі 1938 року.

Ці трагічні дні в час весняного цвітіння приніс Україні ще багато втрат наших героїв. 19 березня 1938 року загинув полковник Михайло Колодзінський – «Гузар», шеф штабу Карпатської Січі та його заступник Зенон Коссак-Тарнавський, провідний член УВО і ОУН. Третього травня 1924 р. трагічно загинув ідеолог самостійницького руху Микола Міхновський. 25 травня 1926 р. в Парижі від кулі більшовицького агента загинув керівник визвольної боротьби українського народу 1917-1921 рр. Симон Петлюра.

П'ятого березня 1950 р. в с. Білогорщі під Львовом загинув Головний Командир Української Повстанської Армії Роман Шухевич в бою з енкаведистами. Тисячі і тисячі героїв, які віддали своє життя за Незалежну Україну на полях боїв з окупантами, загинули у в'язницях, таборах Сибіру, Казахстану, Воркути й інших місцях примусових поселень. На жаль патріоти України і сьогодні продовжують гинути в боях з московськими окупантами на Сході України.

Визначною датою в історії становлення України є 2–5 травня 1915 року, коли героїчний гуцульський курінь Григорія Коссака легіону УСС відкинув москалів, які штурмували гору Маківку, й перейшов у наступ. Ще тоді, не маючи своєї держави, борці за самостійну Україну сформували легіон Січових Стрільців і вкрили себе легендою визвольних місій в боях Першої світової війни – і на Маківці, і у звільненні Львова під час Листопадового зриву 1918 року та в звільненні Києва від більшовицької армії Муравйова.

Щодо відзначення 100-річчя героїчної битви на Маківці в День Героїв України я відгукнувся на запрошення Надвірнянської районної ради Івано-Франківської області, зокрема, з ініціативи депутата Ігоря Андруняка. Ідея сходження на гору Маківка була добре опрацьована і підготовлена І. Андруняком разом з директором Прикарпатського військово-спортивного ліцею-інтернату Миколою Мартинюком та підтримана Надвірнянською РДА, представники якої відправились з нами на святу місію.

Гора Маківка, що розташована в Сколівському районі Львівської області, віддавна належить до пантеону слави України. В дорогу виїхали десяті класи у військовій формі з національною атрибутикою, державними і націоналістичними прапорами.

В автобусі Ігор Андруняк ознайомлював присутніх з історичними місцями і подіями, які відбувались у цих місцевостях. Зокрема, дізнались і про подвиг хорунжого УСС Михайла Гаврилка, який брав участь у всіх основних боях проти військ російської імперії в Карпатах, під Болеховом і в Семиківцях. 1916 року він разом з однодумцями, за сприяння Митрополита Андрея Шептицького, відкрив перші українські школи на Волині, а в 1920 року став отаманом антибільшовицького повстанського загону на Полтавщині і Чернігівщині. Загинув Михайло Гаврилко мученицькою смертю в топці паровоза від рук чекістів.

Слід зазначити, що нині такі ж чекісти-путінці здійснюють подібне на Сході України. Зупинившись біля пам'ятника хорунжому Михайлові Гаврилку, ми помолились і віддали почесті.

Друга зупинка відбулась у с.Лісовичі на Стрийщині, де поховано стрільців Першого куреня легіону УСС. Це був саме той героїчний курінь Григорія Коссака, який 2–5 травня 1915 р. відкинув москалів, які штурмували гору Маківку, і перейшов у наступ, у результаті якого 16 травня «усусуси» визволили Болехів.

Третя зупинка – в с.Тухля Сколівського району, де ми ознайомились з історією мальовничої місцевісті та змогли наочно осягнути велич проведених героїчних боїв місцевого населення під проводом Захара Беркута, що так достовірно, по-мистецьки описав Іван Франко. Перед нами постала ця твердиня як героїчний пам'ятник героїзму українців часів княжої доби, які зупинили татаро-монгольську навалу.

І дотепер спостерігаємо зв'язок поколінь визвольної боротьби нашого народу, що переповнює нас бажанням зупинити агресора, який вже сотні років перешкоджає нашому вільному й щасливому перспективному розвитку.

Далі колона ліцеїстів під розмірений стукіт барабанів і всі учасники святочної ходи рушили на Маківку. Нарешті, подолавши крутий схил, перед нами відкрились чудові краєвиди Карпатського краю, панорама простору, де проливалась кров наших дідів за святу справу. Аж тут, на горі, можна було оцінити стратегічне значення вершини Маківки. Саме ті сили, які володіли Маківкою і мали потужну артилерію, контролювали можливість проходу через Карпати в Європу. І саме тут вдруге за історію розвитку європейських держав судилося Січовим Стрільцям – українському лицарству, стати на перешкоді проникнення завойовників на терени Європи. Ця вершина насправді ввійшла в історію і України, і народів Європи. На цій вершині побудовано величавий пам'ятник нашим уславленим героям. На ньому постала давньохристиянська Богоматир – «Оранта», а по боках – Георгій Переможець і Архангел Михаїл. Біля підніжжя монумента розміщені могили Січових Стрільців рівними рядами і вибрукована площа для проведення урочистостей.

Прозвучала команда: «Шикуйсь! До молитви!». І священик Іван Гедзик із церковним хором, які були з нами, відправили панахиду за полеглими там і всіма Героями України. По завершенні виголосив промову директор ліцею полковник Микола Мартинюк, який закликав молодь до усвідомлення святої справи нашого народу і відповідальності перед минулими і майбутніми поколіннями.

Я ж у своєму слові відтворив зв'язок поколінь та жертовність оборонців України на Маківці, під Крутами, в залізному «чотирикутнику смерті» під Вінницею. Також підкреслив важливість цієї битви, де вороги України об'єднувались між собою, щоб знищити справжніх захисників своєї рідної землі – Січових Стрільців. Тоді спільно йшли більшовицькі, білогвардійські і загони Антанти проти патріотів України. Тільки у Вінниці загинуло 10 тисяч вояків – січового стрілецтва. В 40-х роках минулого століття продовжили боротьбу за свою незалежність воїни ОУН-УПА з двома найгрізнішими імперіями світу. А сьогодні наші добровольці разом із регулярними військами відстоюють українську державність, відбиваючи московського агресора.

Отже, останніх сто років спостерігаємо, як цвіт нації жертовно бореться і гине у визвольній боротьбі, виконуючи святу місію і жертвуючи собою заради незалежності України.

Після промов відбувся військовий парад на меморіальному кладовищі Маківки, який приймали полковник Микола Мартинюк і я, Голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА. Урочисто і ствердно звучав Гімн України та Гімн Українських Націоналістів у виконанні ліцеїстів і всіх присутніх.

Парад на Маківці

Біля пам'ятника хорунжому Михайлові Гаврилку

29 травня 2015 р. в м. Надвірна на площі Прикарпатського військово-спортивного ліцею-інтернату відбулось свято останнього дзвоника, на якому із смутком в душі вшанували пам'ять патріотів України. На фасаді ліцею відкрили меморіальну таблицю випускникам ліцею, які загинули за Незалежність України в наші дні на Сході України, – командирові розвідувального загону, уродженцю Коломиї капітану Степанові Воробцю і рядовому, уродженцю Тернопільської області Вікторові Семчукові. Ми довідались, що сьогодні вже близько 100 випускників ліцею захищають Україну в АТО.

6–7 червня ліцеїсти Прикарпатського військово-спортивного ліцею в Перемишлі (Польща) взяли участь у вшануванні Героїв, які загинули в боях за визволення України, на українському військовому цвинтарі в Пикуличах. Відбулась панахида і урочиста хода вулицями Перемишля.

Отже, спадковість поколінь триває! Волелюбний дух нації не згасне! Я переконаний, що наша молодь, сповнена духом патріотизму, весь український народ і цивілізований світ більше не допустять знищення української державності.

Слава Україні! Героям слава!

 МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Україна – в центрі уваги саміту «групи семи»

Заяви Путіна щодо агресії проти України у Європі назвали провокацією. Водночас заговорили про необхідність нових санкцій.

Берлін – Протистояння російській агресії в Україні ми маємо намір обговорити у замку Ельмау, сказав серед іншого Барак Обама на зустрічі лідерів країн «Групи семи» (G7). Незважаючи на те, що питання конфлікту на сході України не було в офіційному порядку денному зустрічі, однак саме його кермачі наймогутніших держав були змушені розглядати. «Посприяв» цьому президент Росії Володимир Путін.

Від процвітання Євросоюзу до проблем зміни клімату – таке широке коло питань окреслив президент США Барак Обама на початку саміту «Групи семи».

«Підтримка сили і процвітання Євросоюзу, розширення трансатлантичного торговельного співробітництва, протистояння російській агресії в Україні, протидія загрозам, починаючи від екстремізму і закінчуючи зміною клімату», – наголосив Обама.

Політики вважають за необхідне запровадити нові санкції проти Кремля

Напередодні зустрічі лідерів країн «Групи семи», котра розпочалася 7 червня, Володимир Путін в інтерв'ю одному з італійських видань заявив, що начебто саме США винні у воєнному конфлікті на сході України. За його словами, нерозумна політика американців, спрямована на досягнення першості на світовій політичній арені, змусили Росію до відповідних кроків. Німецькі експерти розглядають таку заяву Володимира Путіна не інакше, як провокацію.

Водночас політики відреагували заявами про необхідність застосування нових санкцій проти Росії. Зокрема про це говорила Ребекка Гармс, голова фракції «Зелених» у Європарламенті, котра потрапила до російського так званого чорного списку нев'їзних осіб.

«Я переконана, що санкції мають бути продовжені доти, поки не виконуватимуться Мінські угоди. Ситуація погіршується, причому дуже гостро. Забагато загиблих, особливо серед мирного населення з часу підписання Мінських угод. Вважаю, що слід запроваджувати санкції залежно від виконання Мінських домовленостей», – заявила Гармс.

Анексія Криму суперечить нормам міжнародного права – Меркель

У свою чергу канцлер Німеччини Ангела Меркель наголосила, що перебування Росії у колі семи наймогутніших країн світу неможливе, адже анексія Криму суперечить головним принципам, котрих дотримуються ці держави: передусім виконання міжнародного права і недоторканності кордонів.

Також президент Європейської Ради Дональд Туск висловив сподівання, що колись Росія перетвориться з ворога світового масштабу на партнера.

«Якщо хтось із присутніх хоче обговорити будь-які зміни режиму санкцій стосовно Росії, то хочу підкреслити, що на даний момент розмова може йти лише про їхнє продовження і посилення. Євросоюз, як і всі члени «Великої сімки» надалі відстоює незалежність і суверенітет України. Йдеться не про радикалізацію. Мабуть, я перший представник Євросоюзу, який сподівається, що Росія стане партнером, а не ворогом і проблемою світового масштабу. Але нині у нас немає іншого вибору», – зазначив Туск.

Важливо переглянути стан виконання Мінських угод – Шмідт

Натомість колишній канцлер Німеччини Гельмут Шмідт вважає помилкою виключення Володимира Путіна з «Групи семи».

«Я переконаний, Путін ображений, що Захід, на його переконання, не сприймає його всерйоз. Нам потрібна спільна європейська політика. Але не складається враження, що нині це можливо. Мої очікування щодо результатів зустрічі досить обмежені: вона повинна відбутися, але не слід підливати оливи у вогнище», – зауважує Шмідт.

Щодо конфлікту в Україні Ангела Меркель попередила, що за два дні, поки триватимуть переговори, світові проблеми вирішити їхні учасники не в змозі. Однак, за її словами, важливо переглянути стан виконання Мінських угод.

Крім того, представники «Групи семи» напередодні зустрічі ухвалили фінансування захисного саркофагу у Чорнобилі.

Наталія ПИСАНСЬКА
Радіо Свобода

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Олександр СКІПАЛЬСЬКИЙ:

«СПЕЦСЛУЖБИ, ЯК І ДЕРЖАВА, ПОТРЕБУЮТЬ ДОКОРІННИХ ЗМІН І ОНОВЛЕННЯ»

Анексію Криму та створення на теренах Донбасу кишеньких «республік» Росія готувала роками. Далекого 1995-го Україна вже заледве не втратила Крим. Лише рішучі та швидкі дії керівництва держави, українського парламенту та спецслужб дозволили погасити в зародку наміри так званого президента АРК Юрія Мєшкова, фактично, оголосити Крим незалежною державою.

Чому тоді наша держава спромоглася відстояти територіальну цілісність, і чому це не вдалося зробити 2014-го року розповідає «батько» військової розвідки та контррозвідки незалежної України, генерал-лейтенант Олександр Скіпальський.

– Олександре Олександровичу, під час подій у Криму 1995 року ви очолювали Головне управління розвідки МО України. Чому двадцять років потому спецслужби не змогли чи не побажали відреагувати на прояви сепаратизму та дії росіян?

– Ситуацію категорично не можна порівнювати. Російське керівництво, звичайно, шкодувало, що Україна стала незалежною. Але Росія, фактично, не вела підривної діяльності в Україні й, зокрема, в Криму. Деякі сили, зокрема спеціальні, тоді спонтанно Мєшкова підтримали. Однак це здійснювалося без багаторічної підготовчої роботи та без наказу керівництва російської держави, президента Єльцина.

По-друге, українські спецслужби тоді очолювали професіонали і патріоти. Не забувайте також, що в розпорядженні української влади була окрема бригада спеціального призначення, дислокована у Старому Криму (10-та окрема бригада спеціального призначення ГУР МО України. У червні 1998 року була переформована в 1-й окремий полк спеціального призначення. У вересні 2000-го 1-й окремий полк спеціального призначення був перейменований у 3-й окремий полк спеціального призначення і в липні 2003 року був передислокований з міста Старий Крим до міста Кіровоград. – Ред.). Була Національна гвардія, створена лише кілька років перед тим, до якої прийшли патріотично налаштовані офіцери. Неподалік від Криму, на острові Первомайському, дислокувалася бригада спеціальних операцій, яка тоді була повноцінною потужною військовою одиницею. (7-а окрема бригада Спеціальних операцій військово-морських сил України. У 2004 році частина передислокована з острова Первомайський на територію одного з військових містечок Очаківського гарнізону. – **Ред.**). Морська піхота, Національна гвардія, розташовані в Криму, були готові не те що не допустити на територію Криму іноземні війська – вони були готові скинути Чорноморський флот Російської Федерації з усіма базами у воду. Тому ситуація була абсолютно іншою.

Співвідношення рівнів агресивності з боку Росії в цілому і її спецслужб зокрема тоді і минулого року можна оцінити як 5 відсотків до 100 відсотків.

– Якою була роль спецслужб, зокрема військової розвідки, у придушенні заколоту Мєшкова?

– Я не буду вдаватися у деталі, оскільки робота розвідки має свою специфіку. І не про все можна говорити, навіть сьогодні. Зазначу лише, що велику роль відіграла наявність у Криму вірних Україні, патріотично налаштованих сил, про які говорилося вище. Ми чітко дали зрозуміти усім, хто дивився у сторону Мєшкова, що маємо можливість та рішучість боронити територіальну недоторканість країни. Окрім того, була проведена велика робота по персоналіях. Ми використали свої оперативні можливості в найближчому оточенні Мєшкова, залишивши його без підтримки, створивши вакуум навколо нього. Зрештою, люди, на яких Мєшков покладався, яких вважав своїми прибічниками та товаришами, допомогли його усунути.

> *Співвідношення рівнів агресивності з боку Росії в цілому і її спецслужб зокрема тоді і минулого року можна оцінити як 5 відсотків до 100 відсотків.*

Успіх був обумовлений, зокрема, чіткою координацією дій багатьох державних структур. Там брали участь і дипломати, і Служба безпеки, і розвідка, і контррозвідка. Координував роботу Євген Кирилович Марчук. Багато зробив Василь Дурдинець. І спробу відокремити Крим нам вдалося задушити у зародку. Авантюриста Мєшкова викинули, як кота паршивого.

Довідка ТОЧНО:

У січні 1994 року президентом Автономної Республіки Крим був обраний Юрій Мєшков, який проголосив курс на відокремлення від України. Мєшков планував запровадження на півострові рубльової зони, укладання військово-політичної угоди з Росією, надання жителям Криму російського громадянства, введення московського часу тощо. 17 березня того ж року Верховна Рада України ухвалює низку рішень щодо політико-правової ситуації в Криму. Зокрема, ліквідує «інститут президентства» в Криму. Одночасно повноваження парламенту і уряду АРК були збережені. В результаті істеблішмент Криму був розколотий, президент Мєшков не був підтриманий більшістю впливових політиків півострова та згодом емігрував у Росію.

– Російські спецслужби не протидіяли вам 1994-го року?

– Співвідношення рівнів агресивності з боку Росії в цілому, та її спецслужб зокрема, тоді і минулого року можна оцінити як 5 відсотків до 100 відсотків.

– Коли розпочалося це зростання – від 5 – до 100 відсотків? З приходом до влади Путіна? В одному зі своїх інтерв'ю, ще перебуваючи на посаді голови ГУР, ви зазначали, що чекаєте негативних змін у ставленні Росії до України, та пов'язували це із призначенням на посаду глави МЗС РФ Євгена Примакова.

– Інтерес Росії до окремих територій України був відомий з початку 90-х. Ще будучи начальником військової контррозвідки, полковником, в 1992 році я написав службову записку, де послався на оперативну інформацію, що Росія розглядає Донбас і Крим, а особливо Донбас, як території, де можна реалізувати силові сценарії. Такі, які реалізуються сьогодні... Я зазначав, що в якості упереджувальних дій необхідно розмістити низку додаткових гарнізонів на цих територіях. На записці є резолюція, що воно дійсно так є. І що потрібно над цим думати. Так от уявіть собі, 21 рік думали, торгували, продавали, і ніхто нічого не робив.

Дійсно, саме Євген Примаков, перебуваючи ще керівником ГРУ, вперше зробив доповідь щодо необхідності збереження і збільшення впливу в Україні. В якості аргументу було зазначено, що без України в Росії деформуватиметься демографічна складова. Бо для Росії Україна – це 50 мільйонів європейців, які постійно вливали європейську кров в азійське російське середовище. Окрім того, важливими стратегічними цілями, з огляду на інтереси Росії, були названі транзитні артерії, ВПК тощо. До речі, найвпливовішим чинником на утримання України у сфері московських інтересів у доповідній записці була названа церква Московського патріархату. Саме тому Путін згодом так активізував роботу з церквою, перетворивши церкву Московського патріархату в потужну російську резидентуру.

Аргументи, зазначені Примаковим у доповіді, залишаються актуальними для Росії і зараз. А зовсім не ті, що озвучує Кремль. Наближення НАТО до кордонів Росії – це дурниця для внутрішнього російського споживання. Нещодавно НАТО провело парад у Нарві. Так от, від Нарви до Москви приблизно така ж відстань, як від Харкова. А до Санкт-Петербургу значно ближче. Тому, звичайно, загроза НАТО – це міф.

– Якщо позиція Росії не була таємницею для українських спецслужб, то чому українські спецслужби виявилися нездатними протистояти роботі російських «колег»?

– Зрозумійте, розвідка може бути ефективною лише тоді, коли є завдання. Про яку проукраїнську спрямованість і жорсткий захист національних інтересів можна говорити, якщо з часів Януковича на чолі розвідки української стояли персони проросійської орієнтації? Я знаю, що були патріотично налаштовані люди, які дійсно збирали інформацію, аналізували та доповідали Януковичу про російську загрозу. Але його це дратувало.

А загалом, система почала руйнуватися ще задовго до Януковича. Система відбору кадрів в країні деформована. Хто у нас займався кадровою політикою на вищих щаблях? Яка посадова особа? Я скажу: без глави Адміністрації Президента, без узгодження, або утряски, або вивчення жодна кандидатура не проходила. Хоч у Кабмін, хоч у силові структури. А тепер проаналізуйте, хто у нас очолював Адміністрацію Президента. Дайте оцінку головам адміністрації, починаючи з Табачника. Ви бачите, який українофоб Табачник? Міг він відшукувати або погоджувати на посади тих людей, які були б чесні, які б захищали національні інтереси? Міг це зробити Медведчук?

З іншого боку, далася взнаки planомірна робота російських спецслужб. Довгі роки Росія вербувала в Криму, на Донбасі і працівників СБУ, і прикордонників. Всі ті, хто мав боротися, як правило, були нейтралізовані. Хто завербований, хто підкуплений, зокрема за допомогою контрабанди. До речі, на місці нинішньої влади я б приділив посилену увагу боротьбі з контрабандою. Контрабандними шляхами Росія завозила значну підтримку для антиукраїнського підпілля. Гроші, зброю, агітаційну продукцію. Це триває й понині. Ми мусимо ліквідувати контрабанду як явище. Бо це небезпека проникнення агентури, зброї. Людина, що працює начальником митниці, застави, попадає на «гачок», скоївши злочин контрабанди, а потім вимушена виконувати завдання російських спецслужб...

> *Ще будучи начальником військової контррозвідки, полковником, в 1992 році, я написав службову записку, де послався на оперативну інформацію, що Росія розглядає Донбас і Крим, а особливо Донбас, як території, де можна реалізувати силові сценарії. На записці є резолюція, що воно дійсно так є. І що потрібно над цим думати. Так от уявіть собі, 21 рік думали, торгували, продавали, і ніхто нічого не робив.*

Ми мусимо ліквідувати контрабанду як явище. Бо це небезпека проникнення агентури, зброї.

– Але ж сьогодні спецслужби, як і армія, Національна гвардія, сумлінно виконують завдання із захисту України. Тобто не можна говорити, що в керівництві спецслужб не залишилося патріотів...

– Залишились, але їх мало. Спецслужби, як і держава, потребують докорінних змін та оновлення. Загалом, на сьогодні я бачу три ключових завдання для спецслужб України. По-перше, потрібно відновити систему професійної та патріотичної підготовки кадрів. Зв'язок поколінь втрачається, нині молоді працівники спецслужб мають інші пріоритети. Гроші, а не захист інтересів держави. Поки так триватиме, ми й надалі отримуватимемо чимало дошкульних ударів з боку спецслужб Росії, які використовують досвід роботи попередників ще з часів Івана Грозного. По-друге, спецслужби мають працювати, незважаючи на персоналії. Бути принциповим і на давати можливості прикривати свої гріхи людям, які пробралися у владу – на різних рівнях, – продовжувати розбазарювати державу. Третє – не давати їм можливості прикривати свої гріхи загрозою з боку Росії. Нарешті, спецслужби мають нейтралізувати терористів у Донбасі. Це життєво необхідні завдання.

Довідка ТОЧНО:

Генерал-лейтенант Олександр Скіпальський – Почесний голова правління Об'єднання ветеранів розвідки України. Голова Спілки офіцерів України. Колишній начальник Управління військової контррозвідки СБУ. Перший керівник Управління воєнної стратегічної розвідки (з 1994 року – Головне управління розвідки Міністерства оборони України), екс-заступник голови СБУ.

tochno.media

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ

* * *

Дана Москві оцінка,
І це приємна звістка:
Вони – «Велика сімка»,
Вона – маленька шістка.

ПРЯМА МОВА

ДЕРЖАВІ ПОТРІБНА МЕДІЙНА ЗБРОЯ

Валентина КАЩЕНКО

Директор програм інституту «Стратегічні ініціативи» і керівник офісу Президента Валентина Руденко пропонує не ховатися за недражливою для ворога вивіскою «АТО», пам'ятати недалеке минуле і фінансово допомагати проукраїнським медіа.

Валентина РУДЕНКО

Коли Валентина Руденко, радник Президента Віктора Ющенка, у 2006 році на великій нараді у Секретаріаті (тоді так називалася президентська адміністрація) казала, що Росія готується до війни з Україною, інші відповідали, що це її суб'єктивний погляд. Телевізійниця у політику прийшла після роботи на телеканалах у Києві і в Москві, займалася комунікаціями, стала заступником голови Секретаріату, тепер є директором програм інституту «Стратегічні ініціативи», викладачем дипломатичної академії при МЗС. Ми говоримо з Валентиною Степанівною про медіа і політику.

«На телеканалах захищають інтереси власників, а не держави»

– Валентино Степанівно, багато хто вважає, що Україна програла інформаційну війну в ситуації агресії зі сторони Росії. Коли може бути реванш?

– Україна має справу з гібридною війною, що включає у себе два основних види агресії. Перша – інформаційна, яку можна назвати пропагандистською: коли факти перебріхуються чи замовчуються; а справжні факти не доносяться до людей, зникають, а натомість видаються якісь химерні, спотворені. Другий вид – безпосередньо військова агресія, ми теж її маємо: є жертви, гинуть найкращі українці, руйнуються міста і села, інфраструктура. Якщо не перемагаємо в одній зі складових гібридної війни, не можемо виграти і в іншій.

Але я не можу сказати, що ми програємо інформаційну війну. Виграють війни духом. Це істина. Український народ самовіддано бореться.

– Росія за роки через засоби масової комунікації змогла промити мізки багатьом українцям. Яку протидію кремлівському агітпропу має чинити зараз Українська держава?

– Склалося так, що маємо катастрофічно мало медійного ресурсу, який би озвучував державницькі позиції. Скажіть, будь ласка, телеканал «Інтер» сьогодні на кого працює? Або «1+1»? Чи можна вважати телеканали олігархів такими, що об'єктивно висвітлюють усі події і конфліктні ситуації? Ситуативно – можливо. Але доносити до глядачів державницьку політику, коли це не вигідно власникам медіа, приватні канали не будуть.

Державну політику продукує Президент (Кабмін – це виконавча влада) і парламент. Чи спроможна їх озвучують великі рейтингові медіа? Однозначно – ні. Вони озвучують інтереси власників. У одному випадку – «Опозиційного блоку», в іншому – Ігоря Коломойського. Так само і на каналах Віктора Пінчука – я не бачу там виразної української позиції.

Захлинулася національна ідея за часів Ющенка. На жаль, захлинається вона і зараз – бо приватні медіа видають в ефіри вигідну для олігархів інформацію. Не уявляю, як може влада працювати із медіаресурсами олігархів. Ніяк.

За Кучми, а потім за Януковича у медіавласників віджимали інші бізнеси, направляли туди податківців, щоб приструнити норовливих. За Ющенка такого не було. І в результаті нашій команді сказали: «А у вас не вийшло». Україні потрібні газети і телеканали, які об'єктивно висвітлювали б наші непрості події, але не займалися критиканством.

Як нам треба летальна зброя у нинішніх умовах від Америки – так державі потрібна медійна зброя від власників вітчизняних телеканалів. Вони мають долучитися, зокрема, до створення інформаційного потоку сьогодення.

Про відповідальність кожного

– На законодавчому рівні вже остаточно запущено створення Суспільного мовлення в Україні. Але команді Віктора Ющенка докоряють за те, що цього не зробили трохи не десятиріччя тому, у 2005-му.

– Так, я часто це чую, що «Ющенко змарнував наші ідеї». Коли це говорять депутати, раджу згадати, в якій фракції був палкий промовець і за що голосував. І тут «відкриваються безодні». Багато хто на імені Ющенка зайшов у парламент, але потім голосував за те, за що голосувала... Юлія Володимирівна або Віктор Федорович. А чи часто тоді, починаючи з березня 2006 року, фракція «Батьківщина» голосувала за те, що було важливе для демократичних перетворень в Україні?! Голоси віддавали за те, що треба було їх лідерці і бізнесменам, які фінансували кампанії Тимошенко 2006, 2007 і 2010 років. А в 2010-му вона ще й бюджет України «поклала» на свою президентську кампанію. Це нібито усі й знають, але роблять вигляд, що цього не було.

У Віктора Ющенка ніколи не було більшості у парламенті – тому багато чого і не вийшло. У 2006 році у нього було 80 депутатів, у 2007-му – фракція з 73 депутатів. А через півроку-рік – 39. До 2010-го взагалі одиниці лишилися. Чи можна було у такій ситуації ухвалювати потрібні законопроекти? Шановні, це ви ж їх не ухвалили. Бо всі у першу чергу думали про те, як опинитися у наступному парламенті. Для цього треба було дружити з Юлією Володимирівною, «УДАРом». Тепер треба дружити з Блоком Петра Порошенка. І можна розказувати, що це Ющенко нічого не зробив.

Допоки не переважатимуть порядність і патріотизм, допоки називатимемо зради «політкоректним» словосполученням «здатність до компромісу» – не відбуватимуться докорінні перетворення у суспільстві.

Прикро, що й у нинішньому парламенті Президента Порошенка уже не завжди підтримує його більшість, ті, кому народ віддав голоси як представникам Блоку Петра Порошенка.

– Росія чинила дуже помітний опір проукраїнській державницькій політиці Президента Віктора Ющенка. На вашу думку, наскільки відчутний вплив держава-агресор має на нинішню Верховну Раду? Чи частина народних депутатів відстоює просто власні інтереси?

– Безумовно, Росія розпочала інформаційну війну з Україною за часів президентства Ющенка. Більше року маємо військове втручання – спочатку анексія Криму, а трохи згодом підтримка сепаратистів на сході нашої країни. Треба називати речі своїми іменами. В Україні війна, не АТО. Керувати діями має не СБУ, а Генштаб Збройних сил. І ми всі маємо жити за законами воєнного часу. Не повинні одні гинути, а інші сидіти у ресторанах. І якщо ми не показуємо світові, що боремося, то і за кордоном виникають питання: якщо у країні, частина якої потерпає від агресії, не суспільство долучене до боротьби – чому ми маємо долучатися?!

Коли дивлюся на нинішній парламент, для мене очевидно, що в ньому суттєво представлена п'ята колона Кремля. Очевидно, що навіть деякі комбати, яких профінансував Коломойський (ми ж їх знаємо поіменно), виконують задачі не українські. «Особлива» фракція Ляшка. Не варто згадувати Кошелєву чи Злату Огнєвич, які у парламенті не втомлюються робити свої прекрасні селфі. Практично всі депутати фракції голосуватимуть за те, що потрібно їхньому лідеру, а ми знаємо, чия він маріонетка.

Думаю, всім зрозуміла логіка дій фракцій «Блоку Петра Порошенка» та «Народного фронту». Окреме питання до фракції Юлії Володимирівни. Бо я вважаю, що вона зайшла у парламент на імені Надії Савченко. Якби не перший номер відважної льотчиці, думаю, вони б не здолали прохідного бар'єру. Натомість фракція робить значно менше для звільнення Надії, аніж могла б. У представників «Батьківщини» є великий досвід, як боротися за свободу лідера фракції. Коли Юлія Володимирівна була під арештом, уся країна здригалася. Тоді 2,5 року блокувалася Україна на всіх міжнародних рівнях, нікуди не їздив Янукович, окрім Москви, а може, ще Туркменії. Бо ми були країною, де були політв'язні, точніше, один – Юлія Володимирівна. У нас пів-Хрещатика тоді віддали, щоб відбувалося постійне пікетування за її свободу. За кордоном постійно перебувало кілька депутатів, які не втомлювались нагадувати європейській спільноті про Тимошенко. Чому так мало роблять для звільнення справжньої героїні-патріотки Надії Савченко – думаю, це пов'язане з тим, що вона у Росії. Це завжди одна і та ж проблема – партнерство. Газові угоди 19 січня 2009 року – це теж партнерство, їх могла підписати лише партнер. Цю дату я пам'ятатиму – бо це хрест України. Мої і ваші внуки і правнуки теж будуть платити ці гроші.

«Обоє – кремлівські два валянки»

– Президент, багато нинішніх депутатів – це вихідці з «Нашої України», хоча про це не згадують. Загальновідомо, що треба пам'ятати своє минуле, щоб досягти нових висот – незалежно від того, йдеться про народ чи конкретних людей. Чи не спричинить чергове безпам'ятство наших політиків чергову кризу?

– Безпам'ятство спостерігається усі 23 роки Незалежності. Ми є його жертвами. Як мантру вивчили: «Змарнували дух Майдану». А давайте згадаємо. У 2004 році люди виступили проти тодішньої влади, щоб покращити собі життя. І воно покращувалося – і 2005, і 2006, і 2007, і 2008, і 2009. Ми жили у демократичній державі. У 2008 році Україна стала лідером в Європі за кількістю проданих автомобілів, у першу чергу іномарок. Так, народ у кредит купував. А це означає, що люди відчували стабільність ситуації. Хтось покращив житлові умови, побудувався чи купив квартиру. У 2005 році ми взяли країну з бюджетом 80 млрд, у 2010-му віддали країну з бюджетом 290 млрд. Пенсію збільшили у 10 разів. Ми пішли з влади з доларом по 5 грн. І найголовніше – за ті 5 років у країну прийшли інвестиції: за попередні роки Кравчука і Кучми мали 7 млрд доларів інвестицій, за Ющенка – 35 млрд, вони приходили під демократичний курс Президента.

Нагадаю, у 2009 році взяла кредити Юлія Володимирівна і вкинула їх у бюджет, щоб провести свою передвиборчу кампанію. Треба пам'ятати, що вибори 2010 року були чесні, не сфальшовані. І Віктора Януковича обрав український народ. І не обрав випадково Юлію Володимирівну – у них різниця була три відсотки. Й обоє ці люди – кремлівські два валянки. Якщо хто сумнівається, хай згадає усі події.

Ми прогнали Януковича, але заплатили за це дуже дорогу ціну тисячі людських життів. А ще у 2010-му треба було проаналізувати здобутки і не піддаватися маніпуляціям з ефірів приватних телеканалів, які вихваляли там своїх кандидатів. Кожному простіше перекласти відповідальність на іншого, аніж визнати, що сам помилився.

– Повертаючись до інформаційної політики: чи повинна держава активніше долучатися до фінансування національно-патріотичних проектів у приватних медіа?

– Вважаю, держава мала б відчутно фінансувати ті газети, які упродовж років непохитно відстоюють українську національну ідею. Створення українського інформаційного потоку – це найперше, найважливіше завдання! Це і телебачення, і весь мультимедійний простір. Треба започатковувати креативні проекти, які б учили любити Батьківщину і виховували патріотизм. І держава – за прозорими процедурами – має виділяти на їх створення кошти. Інакше Росія продовжуватиме промивати мізки українцям і не припинятиме зазіхань на нашу державність.

Україна Молода, ч. 76

ОПИТУВАННЯ

Більшість громадян країн НАТО – за вступ України до Альянсу

Більше половини громадян країн НАТО (57 відсотків) виступає за вступ України до Альянсу.

Про це свідчать результати опитування, проведеного Pew Research Center, передає "Українська правда".

За надання Україні зброї виступає менше половини опитаних – 41відсоток.

У той же час в дослідженні не вказується, яка частка опитаних виступає проти членства України в Альянсі та поставки їй зброї.

Як свідчать дані, найбільше підтримують членство України в НАТО громадяни Канади (65 відсотків), США (62 відсотки), Польщі (59 відсотків), Іспанії (57 відсотків) і Великобританії (57 відсотків).

Разом з тим, найменша підтримка вступу України в НАТО спостерігається серед жителів Німеччини (36 відсотків) та Італії (35 відсотків).

У той же час найбільше підтримують поставки Україні зброї поляки (50 відсотків), американці (46 відсотків) та канадці (44 відсотки). Найменше – італійці (22 відсотки) і німці (19 відсотків). Схоже, московські правителі, навіть після скоєних ними злочинів проти людства, зуміли реабілітуватися в очах німців та італійців, або – нагнати на них такого тваринного страху, що вони готові на будь-які поступки Путіну, аби лише той разом із своїми карателями «не заблукав» де-небудь у Баварії чи в околицях Риму.

Крім того, половина опитаних громадян країн НАТО виступила за вступ України в ЄС, 70 відсотків – за надання Україні західними країнами економічної допомоги.

У той же час 39 відсотків опитаних вважає РФ основним винуватцем конфлікту на Донбасі, 18 відсотків звинувачує у загостренні подій проросійських сепаратистів.

Як відомо, згідно з соціологічними опитуваннями, перспектива вступу України в НАТО підтримується більшістю українців, як і вступ до Євросоюзу.

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА

«КРАЇНА З РОЗВИНУТИМ АТОМНО-ЕНЕРГЕТИЧНИМ КОМПЛЕКСОМ ПОВИННА ПРОДУМУВАТИ СВОЮ ПОЛІТИКУ НА 100 РОКІВ ВПЕРЕД»

Наталка ПРУДКА

Військове вторгнення Росії, бойові дії на Донбасі, брак вугілля та, як результат, зупинка більшості енергоблоків теплових електростанцій – на тлі цих подій вимальовується особлива роль атомної енергетики як рятівника від темряви.

У цей складний для країни час українські АЕС працюють як «швейцарський годинник». В цьому днями переконалися журналісти в ході прес-туру на Южно-Українську АЕС. Станція повністю забезпечена ядерним паливом: крім російського, в режимі дослідної експлуатації в 3-му енергоблоці працюють касети американської компанії Westinghouse. «Енергоатом» планує поширити експлуатацію палива й на інші енергоблоки АЕС.

Українська атомна енергетика стала надійною опорою, адже взяла на себе основний тягар проблем з енергозабезпечення держави. На тлі суцільного падіння виробництва електроенергії, АЕС демонструють різке зростання – частка атомної енергетики в загальній структурі виробництва сягнула небувалих обсягів: з 43 відсотків до майже 60–70 відсотків!

Як стверджує Володимир Бронніков, експерт Московського центру Всесвітньої асоціації організацій з експлуатації АЕС в Україні та почесний президент Українського ядерного товариства, рівень безпеки наших АЕС не викликає сумнівів у експертів: показники роботи атомних станцій входять до першої четвірки в світовому рейтингу АЕС.«Надійність та безпека діючих енергоблоків України перебуває на рівні кращих світових компаній. Говорю про це з повною відповідальністю, адже маю доступ до інформації щодо показників безпеки всіх атомних енергоблоків в Україні. Проблема в іншому: країна з розвинутим атомно-енергетичним комплексом повинна продумувати свою політику на 100 років вперед і, як мінімум, на 20 років вперед. Але це завдання не для експлуатуючої організації – НАЕК «Енергоатом», а для державних керівників», – повідомив автору статті Володимир Бронніков.

Для України, що обрала атомну енергетику як основу енергетичної безпеки держави, не допустимо бути залежними від однієї країни-постачальника критичних компонентів АЕС – ядерного палива, реакторів, розрахункових програм з визначення рівня безпеки енергоблоків, тощо. Світовий досвід свідчить: якщо в країні експлуатують та будують нові атомні енергоблоки, потрібно спиратися на власний інжиніринг, включно з науково-технічним супроводом, на власне атомно-енергетичне машинобудування та, що найважливіше, на різні джерела постачання ядерного палива. За даними Володимира Броннікова, ще 2008-2009 НАЕК «Енергоатом» спільно з Національною Академією Наук України розробили комплексну програму створення системи власного інжинірингу – науково-технічної та проектно-конструкторської підтримки ядерно-енергетичного комплексу України та передали її в Мінпаливенерго на розгляд та затвердження на державному рівні. Однак колишня влада виявилася не готовою осмислити поставлені перед нею задачі, тому й досі ці пропозиції відлежуються у міністерських кабінетах – їх потрібно негайно діставати з шухляд та запускати в роботу.

Штучне гальмування чи нормативний регламент?

На жаль, внаслідок дій минулого керівництва держави, ядерна енергетика України протягом тривалого часу перебувала у повній залежності від Росії. За словами Дмитра Бобро, експерта Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України, вже у 2012 році програма співробітництва України з транснаціональною компанією Westinghouse щодо постачання ядерного палива була згорнута, що робило ядерну галузь України повністю залежною від країни-сусіда.

Ситуація була дещо змінена з проголошеним нинішнім керівництвом країни стратегічним курсом на диверсифікацію постачання ядерного палива та нещодавнім завантаженням палива Westinghouse на 3-ій енергоблок ЮУАЕС.

Проте відверто дивує остання заява Олексія Григор`єва, старшого віце-президента зі стратегії компанії ТВЕЛ (Росатом), зроблена ним у ході 7-го міжнародного форуму «Атомекспо»в Москві про те, що постачання ядерного палива на АЕС України будуть і надалі триватиуть у повному обсязі. «Україна зацікавлена в співробітництві з Росією. Якщо брутально не втрутиться політика, то поставки палива будуть продовжуватися, і знижуватися вони не будуть», – стверджує Олексій Григор`єв.

Отже, виникає запитання: чи справді Україна має намір диверсифікувати поставки палива і, зокрема,розширити співпрацю з Westinghouse, що передбачає постачання палива на інші енергоблоки країни?

У відповіді на офіційний запит редакції до Держатомрегулювання щодо перспектив розширення використання американського палива, його голова Сергій Божко запевняє, що «промислова експлуатація палива Westinghouseна інших енергоблоках України з реакторною установкою ВВЕР-1000 без будь-яких обмежень відбуватиметься після закінчення його дослідної експлуатації на 3-ому енергоблоці ЮУАЕС протягом терміну, передбаченого технічними умовами».

Водночас, за даними Сергія Божка, чинні нормативні документи допускають, цитую, «розширення дослідної експлуатації нового палива на інші енергоблоки. Нині експлуатуюча організація (Енергоатом. – **Прим. автора**) розробляє та погоджує з Держатомрегулювання окреме технічне рішення з відповідним пакетом обгрунтувань. Зазначений підхід був застосований для ТВЗ-W протягом 2011–2012 років».

У коментарях автору статті заступник головного інженера з ядерної та радіаційної безпеки ЮУАЕС Дмитро Соколов підтвердив, що «Енергоатом розробляє концептуальне рішення про можливе розширення дослідної експлуатації на інші енергоблоки – воно вже передано на експертизу (до Держатомрегулювання. – **Прим. авт.**)».

Історія диверсифікації джерел постачання ядерного палива

Після майже трирічної перерви, в березні цього року, в реактор 3-го енергоблоку Южно-Української АЕС було завантажено касети модернізованого американського палива компанії Westinghouse. При цьому тут завершується експлуатація низки касет Westinghouse, які відпрацювали повний цикл паливної компанії (майже 4 роки). За словами керівництва ЮУАЕС, за весь час експлуатації американського палива не було зафіксовано жодного випадку розгерметизації.

Проте, встановлено, що під час експлуатації палива російського дизайну ТВСА протягом 2010-2011 років частота його розгерметизації коливалася від 0,5 до 1 відсотка.

Восени 2014 року нарешті експертиза ДІЯРУ поклала край намаганням російської сторони довести, що американські збірки нібито непридатні для ядерних реакторів «радянського» дизайну ВВЕР-1000. Тоді ж ДІЯРУ зняла заборону на ввезення в Україну партії палива компанії Westinghouse, що дало довгоочікувану надію на диверсифікацію постачання ядерного палива та, відповідно, зменшення енергетичної залежності від Росії.

Згідно з контрактом між «Енергоатомом» та Westinghouseпро розширення постачань ядерного палива на АЕС України до 2020 року, вже з 2016 року планується суттєве розширення використання палива Westinghouse на інших енергоблоках країни. Проте, беручи до уваги зухвалі заяви з боку російської сторони, складається враження, що всередині країни існують сили, що продовжують лобіювати російські інтереси та зацікавлені в значному гальмуванні процесу диверсифікації поставок палива.

Отже, існує ризик, що, як і три роки тому, Україна може втратити час і можливості для становлення своєї енергетичної безпеки.

Американське паливо більш енергоємне

«Враховуючи більшу ураноємність (а, значить, і енергоємність) палива Westinghouse та його ремонтну здатність, збірки ТВЗ-W об'єктивно мають усі шанси перемогти в конкурентній боротьбі з російським паливом для реакторів ВВЕР-1000», – стверджує Дмитро Бобро.

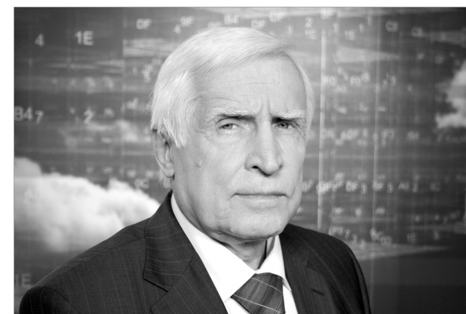
Дійсно, американське паливо може працювати в маневреному режимі: потужність енергоблоку в нічний період, коли потреба в електроенергії різко падає, можна розвантажувати на 75 відсотків. Крім того, у американського аналога вища ємність урану, що дозволяє оптимізувати, тобто, робити гнучкі паливні цикли – 12, 18 чи 24 місяці. Поки що використовується 12-ти місячний цикл роботи.

Отже, російській компанії ТВЕЛ доведеться серйозно позмагатися за український ринок, адже мова йде про більш високу ефективність американського палива.

КОМПЕТЕНТНО

Прихід Westinghouse в Україну дозволяє впливати на якість і ціну ядерного палива

Володимир Бронніков, Почесний президент Українського ядерного товариства

«Найгостріша проблема в атомній енергетиці України – це необхідність створення системи власного інжинірингу, інакше Україна не зможе збудувати жодного енергоблоку та не вирішить проблему радіоактивних відходів АЕС.

В Україні кваліфіковано вирішується лише один напрямок робіт – це адаптація іншого, крім російського, виробника ядерного палива для реакторів типу ВВЕР-1000. Я повністю це вітаю! З приходом компанії Westinghouse, наші фахівці поглиблюють своє розуміння роботи реактора та його активної зони. З огляду на те, що на ринку тепер присутні два виробники ядерного палива, ми отримали змогу критично розмовляти, як з російським постачальником ядерного палива, так і з компанією Westinghouse.

Я знаю настрої росіян-професіоналів: вони незадоволені співпрацею України з Westinghouse з комерційної точки зору, але у них немає технічних претензій до того, як «Енергоатом» проводить цю роботу. Самі росіяни також виробляють ядерне паливо для західних атомних енергоблоків. Це нормальний процес, тому не потрібно нікого лякати «страшилками», які інколи з`являються в пресі: вони всі з політичним душком».

ПОГЛЯД

ФЕНОМЕН ПОВСТАНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ СЕРЕДИНИ XX СТ.

Дарія ВИННИЦЬКА,
студентка 4-го курсу філософського факультету ЛНУ ім. І. Франка

Український визвольний рух – одна з найважливіших сторінок нашої історії. Феноменальним є не лише сам факт розгортання своєї боротьби та її тривалість у таких складних умовах, а й багатоманітність її проявів. Сам визвольний рух – явище динамічне, теоретично обгрунтоване ідеологами та практично втілене в діяльності таких організацій як ОУН та УПА.

Своєю активною пропагандивною діяльністю український визвольний рух ОУН-УПА стає одним із чинників формування національної культури, яку в даному контексті слід розуміти в формі матеріальних та духовних надбань нації, а також як свого роду об'єднавчої форми, основними орієнтирами якої є національна самосвідомість, національна ідея та національна пам'ять. За допомогою різноманітних засобів повстанці здійснили грунтовний внесок у розвиток власне тієї «національної» складової національної культури серед населення. Апелювання до славних сторінок нашої історії і тим самим відродження національної пам'яті сприяло формуванню національної свідомості та національної ідеї

Активна ідеологічна робота, умови боротьби та особливості проведення дозвілля українських повстанців в сумі стали поштовхом до зародження повстанської культури, основними формами прояву якої є повсякденна культура та мистецькі форми класичної культури – пісня, література, мистецтво. Розвивається ця культура в середовищі підпілля, а носіями культурних форм життєдіяльності стають звичайні учасники визвольного руху.

Повсякденна повстанська культура представлена розвитком різнопланових феноменів, зокрема – її матеріальним виявом – архітектурою криївок. Під час підпільної боротьби витворились їх своєрідні види або ж типи. Криївки мали конкретне призначення, зокрема: для зберігання забороненої літератури, для організації друкарень, криївки-склади (зброї, медикаментів, харчових продуктів тощо), криївки, придатні для проживання людей тощо. На рівні повсякденності у підпіллі формувались особливі соціальні відносини, в основі яких було виховання та вірність своїй справі, які регламентувались спеціально оформленими вимогами – Декалог, 12 прикмет, 44 правила українських націоналістів, а також спеціальними розпорядками дня. В цьому контексті слід згадати і особливі вимоги до жінок – учасниць підпільного визвольного руху, які ставили для себе боротьбу за власну державу вище свого природного покликання бути матір'ю та приносити життя в цей світ, що є одним із феноменів визвольного руху в його життєвому вимірі. Будучи надзвичайно активними у визвольних змаганнях, дослідники окреслили так звані «ролі», які виконували жінки, а саме: «мирні», «напівмирні», «воєнні». Саме із участю жіноцтва пов'язується виникнення та формування родинної обрядовості в лавах українського підпілля. В контексті підпільної обрядовості, як вияву культури повсякдення, слід згадати і такі її види як календарна, що включала в себе повстанські національні свята, такі як: Свято Соборності і Самостійності – 22 січня, 23-го травня – Свято Героїв Революції, 31-го серпня День Української боротьби, свято Листопадового Чину (1 листопада), річниці проголошення Акту відновлення Української Держави (30 червня), бою під Крутами (29 січня), свято Героїв Базару (21 листопада) та інші, а також релігійна, пов'язана із відзначенням таких християнських свят як Різдво Христове, Великдень і інші.

Різдво та Великдень святкували разом з місцевим населенням, якщо воно було прихильне до повстанців та допомагало їм. Але зазвичай українське вояцтво залишалось у лісах, оскільки виходити в село було небезпечно, а в криївки довірені люди приносили їм святочні продукти. Маючи військових капеланів, відвідували Службу Божу та приймали Св. Причастя. Не дарма офіційною датою створення Української Повстанської Армії було вибране одне з найбільших релігійних свят – Покрова Пресвятої Богородиці, яка завжди оберігала їх у найнебезпечніших ситуаціях.

У даному контексті варто згадати і звичай друкування святкових відозв, листівок, наказів, бофонів, які виходили з нагоди святкувань Нового року, Різдва Христового, Великодня, чергової річниці хрещення Київської Русі, створення УПА, а також приурочені річницям від дня народження або смерті видатних українців. Наприклад, у листівці виданій з нагоди Різдва Христового 1953 року, читаємо: «Дорога українська родино! Прийми оці скромні, але щиросердечні новорічні та святочні побажання від нас, українських революціонерів, – синів поневоленої України, що зі зброєю в руках і твердою вірою у краще майбутнє українського народу стрічатимуть свято Різдва Христового та Новий Рік… …Бажаємо Тобі, Українська Родино, багато здоров'я, щасливого і довгого життя та ще міцнішої віри у святу справу визвольної боротьби. Стій міцно на зайнятих позиціях, бо недалеко вже той час, коли українських народ вільно святкуватиме Різдво Христове у Вільній Українській Державі. В цей святочний день шлемо Тобі наш палкий святочний привіт – Христос Рождається!».

Український визвольний рух у формі повстанської культури або ж культури Резистансу, спрямованої на опір пануючим системам за допомогою культурних практик, стає окремою сторінкою української національної культури загалом. Маючи своїми витоками повсякденну культуру, повстанська зуміла успішно проявити себе у розвитку таких видів мистецтва як пісенне, літературне та художнє.

Найбільшого розвитку набуло пісенне мистецтво, яке створило окремий жанр української пісні – повстанська, грунтована на ідеї боротьби за власну державу. Тематика повстанських пісень є надзвичайно широка і охоплює практично всі сфери життя повстанців. Загалом повстанські пісні можна поділити на такі групи: гімни і марші («Зродились ми великої години», «Ми йдем вперед», «Там за лісом сонце сходить», «Чи то буря, чи то грім», «Збудись, Україно, повстань» та інші), історичні пісні («Ой, там, з-під нашого Львова», «Понад Львовом чорна хмара», «В 1938-му році», «Там далеко в Роттердамі» та інші), про долю народу, долю повстанця, долю дівчини, матері («Ой чути, чути гарматні стріли», «Прощай, я їду вже в далеку дорогу», «Зірвалася хуртовина» та інші), про повстанський світогляд («Хто живий, уставай», «По таборах і тюрмах», «Поклін тобі, Тарасе», «Ми сини могутньої країни», «Вже час, вже час, народу встань» та інші), любовні пісні («Соловію, рідний брате», «Послухай, кохана дівчино», «Останній привіт, тобі мила»), пісні про військовий побут («Там під горою», «Зажурилась Україна», «Ой там у лузі, при долині», «Ой у лісі на полянці»), пісні для розваги та жартівливі пісні («Гей-гу, гей-га – таке то в нас життя», «Ходить, ходить батько Сталін», «Гей у Москві», «А як Ленін умирав», «Вислав Сталін свої діти», «Їхав Гітлєр на візочку»). Окремим жанром повстанських пісень є колядки, щедрівки, а також великодні пісні. У повстанських колядках і щедрівках поєдналися такі визначальні риси українців як побожність і безмежна любов до своєї землі.

Робота Ніла Хасевича

Аналізуючи тексти пісень, дослідники вибудували певну історико-культурну парадигму «козак-стрілець-повстанець». Загалом повстанська пісня розкриває творчу характеристику воїна УПА, віддзеркалює події визвольних змагань – від успішних битв до особливостей проведення дозвілля повстанців.

На відміну від пісенного мистецтва, яке творилося зазвичай вояками-аматорами під псевдами, літературне є більш персоніфіковане, з конкретними іменами. Головними темами літературних творів, насамперед поезії, були: вираження переживань повстанців, спогади про славне минуле України, боротьба за українську державність, оспівування краси рідної землі, звеличення України як мети життя і боротьби, самозречення в ім'я високої ідеї, жертовності, смерті як найвищого вияву самопосвяти. Представлене мистецтво слова такими видатними діячами як Богдана Світлик, Михайло Дяченко, Мирослав Кушнір, Федір Одрач, Петро Волош-Василенко (Гетьманець), Марта Гай, Степан Хрін, Степан Корнецький, Людмила Фоя, Іван Хміль, Пантелеймон Василевський та ін. Всі вони друкувались у підпільній пресі, випускали власні брошури, збірки поезій, новел, оповідань, різних статей тощо.

Найбільш відомим повстанським поетом, за словами О.Стасюк, «поетичним символом національно-визвольних змагань українців» є Михайло Дяченко, який писав під псевдо Марко Боєслав. Свою підпільну творчість він розпочав лише у 1945 р. із виходом збірки поезій «За волю». Цьому передувала активна просвітницька та громадська робота, яка призвела до арешту в 1937 р., а після початку Другої світової війни – втечі і періоду еміграції, який позначений активною та творчою діяльністю. Прославився Микола Дяченко насамперед завдяки своїй поезії, яку друкував на сторінках підпільних видань «Чорний ліс», «Шлях перемоги» (деякий час виконував обов'язки головного редактора вказаних видань), «Для великої ідеї», «На зміну» та інші. Деякі вийшли окремими збірками – «Непомірковані слова», «Вітчизна кличе», «В хоробру путь», «Із днів до боротьби», «Хай слово луна». Велика кількість цих поезій фольклоризувалися, стали народними піснями, як наприклад «Марш Чорного лісу», пісня «Рости, рости черемшино» чи колядка «Сумний святий вечір в 46-м році».

Мистецтво, яке розвивалось в лавах українського визвольного руху, становить цікавий та неоцінений пласт культури українського народу. У порівнянні з повстанськими піснями та літературою, художнє мистецтво в особі художників, малярів, графіків розвивалось дещо слабше, що пов'язано із складними умовами роботи в підпіллі. Однак, в українському визвольному русі працювало багато митців, і професіоналів, і аматорів, які забезпечували художнє оформлення видань різноманітними ілюстраціями, карикатурами. Відомий український історик В. В'ятрович вдало наголошує на значущості культурних складових визвольного руху, зазначаючи, що: «фольклор українського визвольного руху є виявом утвердження націоналістичної ідеології в народній свідомості. Саме друковане слово є засобом її широкої популяризації, а вишкільні матеріали – засвоєння ідеології у повсякденному вжитку. Художнє мистецтво стало засобом поширення національних ідей на образно-чуттєвому рівні українців».

Так, саме за допомогою художнього мистецтва повстанці могли «коротко і ясно» візуально показати простим селянам суть їхньої боротьби. В одному художньому творі можна було зобразити і славне минуле українського народу, і визвольні змагання попередніх поколінь, показати, що українці – давня нація, і водночас закликати до боротьби за власні права на свою державу. Таким найяскравішим представником українського мистецтва резистансу був художник-гравер Ніл Хасевич – ілюстратор практично всіх видань ОУН-УПА, автор серії графічних робіт «Волинь у боротьбі». Підпільна мистецька творчість Ніла Хасевича розпочалась із вступом у лави УПА в 1943 р. і тривала аж до загибелі у 1952 р., коли чекісти знайшли криївку, в якій перебували художник та його учні, і зразу ж її знищили. Підпільній творчості Хасевича передували навчання у Варшавській академії мистецтв, участь у виставках української графіки в Берліні та Празі, Міжнародній виставці дереворитів у Варшаві, Чикаго і Лос-Анджелесі, вихід у 1939 р. книги «Екслібрис Ніла Хасевича», що принесли йому світову славу.

Бажаючи боротись за власну державу, він іде воювати, але за допомогою мистецтва, що пояснюється фізичною неспроможністю вести бій. Він приклав багато зусиль, щоб об'єднати всі сили у національно-визвольній боротьбі українського народу. В одному із звернень до громадян Ніл Хасевич говорив: «У своєму житті я втратив уже все, але як довго залишиться бодай одна краплина моєї крови, я буду битися з ворогами свого народу. Я не можу битися зброєю, але я б'юся різцем і долотом. Я, каліка, б'юся в той час, коли багато сильних і здорових людей у світі навіть не вірять, що така боротьба взагалі можлива. Я хочу, щоб світ знав, що визвольна боротьба триває, що українці б'ються».

Загалом творчість Ніла Хасевича в підпіллі – рисунки, дереворити, гравюра, віддзеркалюють ідейні спрямування і програму визвольного руху, а саме – ідею незалежної Української держави та ідею справедливого політичного і соціального ладу. Їхня ціль – поширення програми визвольного руху і мобілізація народу до боротьби. Як слушно зауважує Марія Савчин, відома українська підпільниця, згадуючи про творчість Ніла Хасевича: «Його графіка була ефектною зброєю в руках визвольного підпілля», а сам Ніл Хасевич неодноразово повторював: «Я воюю з ворогом силою мистецтва».

Великий внесок зробив Ніл Хасевич у створення політично-пропагандивного мистецтва, засновником якого вважається художник, скерованого на патріотичну боротьбу з ворогом. Його графіка є унікальним явищем не тільки в українському мистецтві, а й у творчості повстанців і підпільників в Європі.

Аналізуючи розвиток повстанського руху, можна зробити висновок, що формування та розвиток повстанської культури відіграли важливу роль у формуванні національної культури та національної ідентичності українців. Повстанську культуру слід розуміти як культуру учасників українського визвольного руху ОУН-УПА першої половини-середини XX ст., що характеризується активним розвитком матеріальної та духовної складових, а також носить характер опору, що дає змогу вважати її одним із виявів культури Резистансу загалом, та одним із чинників формування української національної культури.

НАПЕРЕДОДНІ ЮВІЛЕЮ

КОМПОЗИТОР І СУЧАСНІСТЬ

Володимир Рунчак – один із плеяди 12-ти «апостолів» сучасної української музики, творчість яких складає різнобарвну палітру-мозаїку унікальних досягнень сучасної української музики і представлена в двохтомнику-енциклопедії «Композитор в зеркалі сучасності», виданого за сприяння видавництва «Дух і Літера» (Констянтин Сігов). Унікальне видання презентоване на днях у рамках уже традиційних весняних «Прем'єр сезону» автором фундаментального дослідження, талановитим музикознавцем Анною Луніною.

Володимир РУНЧАК

Сучасним композиторам доводиться часто-густо підлаштовуватись до важких реалій сучасного музичного життя, так як багато традиційних жанрів, як от сонати, симфонії втратили класичну ортодоксальність, залишилися без композиційних схем, що складались віками… Багато жанрових моделей мутували, перетворившись у жанрові мікси. Тому автори, які розуміють, що в старі традиційні жанрові форми неможливо влити своє «авторське музичне слово», в кожному новому опусі ідуть шляхом винайдення своєї, індивідуальної, неповторної форми. Автори через пошук нової моделі індивідуальної форми під кожний твір пробують знайти засіб і шлях для особистої індивідуалізації, навіть самоідентифікації, тобто неповторне самовираження в мистецтві звуків.

У такій тонкій справі, як конструювання структури музичного твору, багато залежить від майстерності й таланту композитора, адже форма в музиці – це найважча складова творчого процесу, яка по справжньому дається лише небагатьом композиторам… У когось це виходить дуже органічно. Саме до таких і належить композитор Володимир Рунчак. Митець знайшов особистий баланс між стилістичними обмеженнями і новою творчою свободою. Чисто авангардні засоби є для нього не самоціллю, а тільки засобами для вираження авторського замислу. В його творах відчувається авторська мужність, яка далеко виходить за межі приналежності до якоїсь окремо взятої композиторської школи. Композитор належить до сузір'я авторів, чий творчий шлях, на відміну від композиторів старшого покоління 60–70-х, розпочався у 80–90-і роки минулого століття, а розквіт припадає на наш час…

Рунчак – лауреат багатьох міжнародних композиторських конкурсів. Творчі інтереси мистця досить широкі: створення музики для симфонічного та камерного оркестрів, малих ансамблів, хорів та солістів, а також велика диригентська практика – виконання творів цілої плеяди сучасних українських та зарубіжних композиторів. Особливо хочеться відзначити організаторську діяльність з проведення міжнародних та всеукраїнських фестивалів і вже традиційних багаторічних концертів «Нова музика в Україні». Володимир є художнім керівником популярного Всеукраїнського міжнародного фестивалю «День українського баяна і акордеона» та Міжнародного фестивалю сучасної музики «Kharkiv contemporary». Авторські концерти Рунчака проходять з успіхом не тільки в столиці, а й у багатьох музичних центрах країни, зокрема в Одесі, Харкові, Дніпропетровську, Запоріжжі, Львові, Вінниці, Луцьку, Рівному, Житомирі… та інших містах України.

Запрошують з концертами композитора й диригента закордон: не рідкий гість він у таких країнах як Польща, Австрія, Німеччина, Франція, Італія, Швеція, Ізраїль, Болгарія, Казахстан, Азербайджан… Його твори друкуються музичними видавництвами Німеччини, Італії, Бельгії, Польщі, а також записуються фірмами Німеччини, Бельгії та США…

Володимир Рунчак – творець і популяризатор сучасної музики в Україні, широко відомий далеко за межами нашої країни, композиції якого з задоволенням беруть до своєї програми різні музичні колективи в багатьох країнах Європи. Музичні твори Володимира для різних інструментів з успіхом виконуються на багатьох міжнародних фестивалях сучасної музики, а твори для баяна часто є обов'язковими для конкурсного виконання… Відчуєш гордість за нашу нову композиторську школу… Вважають за честь для себе взяти участь у концерті творів композитора і залюбки зголошуються лауреати й переможці всеукраїнських та міжнародних конкурсів, у тому числі знаменитий вітчизняний колектив «Київська камерата» під орудою Валерія Матюхіна…

В. Рунчак є разом з тим й фанатичним пропагандистом сучасної музичної творчості. Впродовж вже семи років веде на Третьому каналі «Культура» Національної радіокомпанії України просвітницьку передачу «Нова музика в Україні», в якій знайомить слухачів з сучасними авторами та їх творами. З його ініціативи в Україні вперше прозвучали окремі оркестрові та ансамблеві твори композиторів-класиків ХХ століття: Д.Шостаковича, А.Веберна, Е.Вареза, Л.Ноно, К.Штокгаузена, Д.Лігеті, Л.Беріо та інших…За роки своєї диригентської діяльності здійснив разом з Камерним ансамблем «Нова музика в Україні», заснованим ним у 1998–1999 рр., понад 400 світових та українських прем'єр сучасних музичних творів. Видано разом з рекординговою компанією «Atlantic» 10 компакт-дисків з записами сучасних композиторів.

Володимир Рунчак весь свій час, окрім власне творчості, продовжує присвячувати популяризації сучасної музики та її виконавців, особливу увагу приділяє талантам з музичних центрів з поза меж Києва. Так, нещодавно організував успішний концертний тур містами України талановитих баяністів з Харкова, а на згадуваних вже «Прем'єрах сезону» презентував з великим успіхом срібноголосий Академічний хор ім.В'ячеслава Палкіна під орудою художнього керівника і диригента Андрія Сиротенка. Особливо сподобались столичній публіці у прозоровому виконанні хором творів Рунчака «Нагірна проповідь» на тексти Євангелії від св.Луки, «Отче наш» на англомовні тексти (солістка Олена Меднікова) та «Homo ludens I» для саксофона у виконанні Євгена Балабанова…

А цими днями проходить у Харкові вже третій Міжнародний фестиваль сучасної музики «Kharkiv contemporary», що триватиме цілий тиждень! Характерною рисою цього мистецького заходу є представлення вітчизняних композиторів та виконавців з багатьох регіонів нашої країни: Києва, Одеси, Львова та власне Харкова. Що характерно, захід проходить без жодної фінансової підтримки рідного Міністерства культури…

А організаторами виступають: Харківська обласна філармонія (директор Юрій Наєнко), Національна всеукраїнська музична спілка та Концертна серія «Нова музика в Україні» за сприяння Австрійського культурного форуму (директор Якуб Форст-Баттаглія).

Тож побажаємо Володимирові Рунчаку напередодні його 55-річчя нових творчих досягнень та успіхів на тернистому шляху популяризації сучасної музичної культури України!

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

P.S. 12 червня композитору Володимиру Рунчаку виповнюється 55 років.

НАША МОВА КАЛИНОВА…

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Виговор з попередженням…	Догана з попередженням…
З різних галузів техніки…	З різних галузей техніки…
Комітет під головуванням професора…	Комітет на чолі з професором…
Образа гонору…	Образа честі…
Дільниця боротьби за державність…	Ділянка боротьби за державність...
Виконавська і законодавська влада…	Виконавча і законодавча влада…
Пролізти крізь голчине вушко…	Пролізти крізь вушко голки…
Громадський обов'язок…	Громадянський обов'язок…
Міцна течія…	Потужна течія…
Моряки побачили у воді морську акулу…	Моряки побачили у воді акулу..
Додержувати чистоту…	Додержувати чистоти…
Я допускаю, що…	Я припускаю, що…
Заробіток досягає понад п'ятсот гривень…	Заробіток становить понад (перевищує) п'ятсот гривень...
Для настойки можна використати…	Для настоянки беруть…
Мучиться у в'язниці…	Знемагає у в'язниці…
Даром потратив час…	Даремно (марно, без потреби) витратив (згаяв) час…
День в день…	У призначений день…
Удачі вам!..	Хай вам щастить (таланить)!..
Стояв у сторонці…	Стояв осторонь (поодаль)…
На авось…	Навмання…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **«Особливості правопису, відмінювання та походження імен», «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв»** можна замовити за тел.: (044)353-19-77, моб.: (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: **vmu1972@ukr.net**

СУМУЄМО

Українська громада Запоріжжя зазнала важкої непоправної втрати

5 червня 2015 року, на 76 році життя, після тривалої хвороби відійшов у засвіти член Проводу Запорізької ОО Конгресу Українських Націоналістів, палкий патріот і націоналіст, що стояв біля витоків ОО Конгресу на Запоріжжі, почесний голова і член правління обласного товариства «Просвіта», вчений, педагог і громадський діяч, надзвичайно світла і добра людина Тарас Григорович Шевченко.

Куди тільки його не кидала доля, де б не доводилось працювати, служити у війську чи викладати науки як учитель чи учений-філолог, завжди, все своє життя, – і в «застійні» роки, і в часи виборювання Незалежності – він твердо усвідомлював, якого він імені-роду, і завжди залишався вірним ідеалам українського націоналізму. Справжній, неударний, правдивий Тарас Шевченко.

Скромна, чесна, справедлива, щедра душею і гаманцем на українську справу Людина. Таким ми його запам'ятаємо…

Смерть друга Тараса – велика втрата для всіх українських патріотів. Ми щиро сумуємо – разом із родиною, близькими і друзями покійного та висловлюємо їм глибокі співчуття. Завжди пам'ятатимемо нашого незабутнього друга Тараса.

Молимо Всевишнього, аби оселив його душу там, де праведні спочивають…

Василь ТИМЧИНА,
Голова Запорізької ОО
Конгресу Українських Націоналістів

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.